

Opkomen voor de ander. Hoe inspireert Sophie Scholl van de Weiße Rose jou?

Vak	Duits	Klas en niveau	havo/vwo bovenbouw	Aantal lessen	4
Korte omschrijving van de les	De leerling ontdekt door het lezen van teksten en het kijken van kijk- en luistermateriaal welke karaktereigenschappen en idealen van Sophie Scholl van de Weiße Rose hij/zij herkent en welke hij/zij meer zou willen hebben.				
Les op hoofdlijnen: - Doelen - Inhoud en verloop - Werkvorm - Soort les - Periode	<p><u>Doelen</u> Vakgerelateerde doelen: De leerling oefent leesvaardigheid, luistervaardigheid, schrijfvaardigheid en uitspraak.</p> <p>Identiteitsgerelateerde doelen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De leerling ontdekt hoe hij/zij gestalte zou geven aan het thema 'opkomen voor de ander'.2. De leerling realiseert zich dat het niet zo makkelijk is om handen en voeten te geven aan zo'n groot thema.3. De leerling ontdekt hoe de manier waarop Sophie Scholl opkwam voor de slachtoffers van het Naziregime hem/haar inspireert. De leerling bepaalt welke karaktereigenschappen en idealen van Sophie hij/zij herkent en welke hij/zij meer zou willen hebben. <p><u>Inhoud en verloop</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. In de eerste les kijken we de Kurzfilm Die Telefonistin en zoeken samen uit waar het in het filmpje over gaat (door middel van bijvoorbeeld mentimeter of padlet; in het Nederlands). Vervolgens bedenken we situaties anno nu waarin het tegelijk mooi en lastig is om voor een ander op te komen (denken-delen-uitwisselen; in het Nederlands).2. In de tweede les lezen we het gedidactiseerde verhaal Berlin Gormannstraße (klassikaal). We oefenen raadstrategieën en uitspraak (klassikaal). Vervolgens schrijven de leerlingen in tweetallen in het Duits op wat het kind gedacht zou kunnen hebben in reactie op wat moeder zegt. De reacties worden klassikaal besproken in het Nederlands. Tenslotte denken de leerlingen na over de vraag wat zij hadden gezegd als zij de moeder van het kind geweest zouden zijn (denken-delen-uitwisselen; in het Nederlands).3. In de derde les kijken we de eerste 20 minuten van de documentaire. Vervolgens lezen de leerlingen informatie over de Weiße Rose en maken een woordenschat oefening hierover. Daarna lezen ze een aantal Flugblätter en oefenen de leesstrategie scannen door de juiste samenvatting bij het Flugblatt te zoeken. De oefeningen maken de leerlingen in tweetallen.4. In de vierde les kijken we twee fragmenten van totaal 25 minuten van de documentaire over het verhoor dat Sophie door de Gestapo ondergaat. Vervolgens schrijven de leerlingen vijf eigenschappen, dromen en/of idealen van Sophie Scholl in het Duits op; bepalen ze welke eigenschap ze in meer of mindere mate ook hebben en welke twee eigenschappen ze (meer) zouden willen bezitten (inidividueel, in het Duits).				

	<p><u>Werkvorm</u> klassikaal/individueel/tweetal</p> <p><u>Soort les</u> lessenserie</p> <p><u>Periode</u> n.v.t.</p>
Indruk docent van merkbare resultaat bij leerlingen qua christelijke vorming	<ul style="list-style-type: none">- Veel leerlingen hebben op een actieve wijze nagedacht over zichzelf en de aangereikte thema's (moed, karaktereigenschappen, idealen, geloof)- Veel leerlingen zijn zich er meer van bewust geworden dat naastenliefde een belangrijk thema is in het leven van een christen. Hun beeld van het christen-zijn is verdiept.- Er zijn aanwijzingen dat deze vorm van onderwijs de les Duits interessanter maakt en tot meer concentratie in de les leidt. Ook hebben veel leerlingen het gevoel meer te leren.
Typerende opmerking (citaat) van docent	<i>"In een 4H klas is het echt niet zo dat je makkelijk een uitgebreid, klassikaal gesprek hebt over persoonlijke dingen. Wel had ik, toen ik de klas doorliep en met leerlingen individueel hun antwoorden kort besprak, een aantal hele mooie, korte gesprekjes."</i>
Typerende opmerking (citaat) van een leerling	<i>"Meneer, ik zou ook wel meer willen geloven, net als Sophie Scholl".</i>
Bronnen, leer- en hulpmiddelen (b.v. Powerpoint, lesplan, website, filmpje) (graag toevoegen als aparte bijlage)	<ul style="list-style-type: none">- Powerpoint- Handout- Gedidactiseerd verhaal Berlin Gormannstraße van Kurt Bartsch- Kurzfilm Die Telefonistin (99FIRE-FILMS AWARD): https://www.youtube.com/watch?v=JTWS418EEemQ- Dokumentarfilm Sophie Scholl - Die letzten Tage (2005): https://www.youtube.com/watch?v=X6p7eDaX7n8
Andere relevante informatie	<ul style="list-style-type: none">- Deze les is ontworpen op basis van de didactische diamant. <p>Er is veel lesmateriaal te vinden:</p> <ul style="list-style-type: none">- https://www.goethe.de/resources/files/pdf72/Sophie_Scholl.pdf- https://delen.edurep.nl/download/f941e6d4-77c8-4d22-a281-242883305618- https://www.bpb.de/geschichte/nationalsozialismus/weisse-rose/- https://politicalbeauty.de/Media/scholl/Schulbuch_small.pdf
<p>Onderzoekscentrum Driestar educatief Gouda. Verspreiding toegestaan indien de bron vermeld wordt. Met dank aan Rian Leune wiens les heeft geleid tot dit lesidee.</p>	